

ร่วมกัน...ป้องกันการคลอดก่อนกำหนด

ระยะการตั้งครรภ์ที่สั้นที่สุดก่อน 37 สัปดาห์ หรือที่เรียกว่า "คลอดก่อนกำหนด" ส่งผลให้เกิดอันตรายต่ออวัยวะสำคัญของร่างกายดังแสดงในภาพ บางรายอาจมีผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการที่ผิดปกติเมื่อโตขึ้น

ปอดแลกเปลี่ยนออกซิเจนไม่ได้
ต้องช่วยหายใจ

เส้นเลือดไม่ปิดหลังคลอด

เลือดออกในโพรงสมอง

ลำไส้เน่า

ช็อก ติดเชื้อรุนแรง

การป้องกันการคลอดก่อนกำหนดในหญิงตั้งครรภ์สามารถทำได้ง่ายๆ ดังนี้

มาฝากครรภ์ตามนัดทุกครั้ง
เพื่อค้นหาความเสี่ยง

รับประทานอาหาร น้ำ
และยาตามคำแนะนำของแพทย์

ควรเดินออกกำลังกาย
วันละ 30 นาที

ดูแลความสะอาด
ร่างกายทุกวัน

หลีกเลี่ยงการอาบน้ำหรือแช่น้ำ
ในบ่อที่มีน้ำไม่สะอาด

ไม่ควรกินปลั๊สวาระ

ไม่ควรขับรถจักรยานยนต์ หรือ
นั่งรถเดินทางเป็นระยะเวลานาน

หลีกเลี่ยงการยกของหนัก

ไม่ควรนั่งยองๆ หรือเปลี่ยน
จากทำยืนเป็นทำนั่งบ่อยครั้ง

ควรนอนหลับให้เพียงพอ
และหาเวลาพักผ่อนระหว่างวัน

พบสัญญาณเตือน ให้รีบมาโรงพยาบาลทันที

- 1 ท้องป็น ท้องแข็ง
- 2 มีน้ำใสออกทางช่องคลอด
- 3 มีเลือดสดออกทางช่องคลอด
- 4 มีตกขาว/เขียว/เหลืองออกทางช่องคลอด
- 5 ปัสสาวะแสบขัด
- 6 ทารกดิ้นน้อยลง

หลีกเลี่ยง หรือมีเพศสัมพันธ์
ที่ไม่กระทบบริเวณหน้าท้อง

หากมีสัญญาณเตือนก่อนอายุครรภ์ 37 สัปดาห์ ให้เดินทางมาพบหมอมทันที **ไม่ควรรอให้ถึงวันนัดฝากครรภ์**

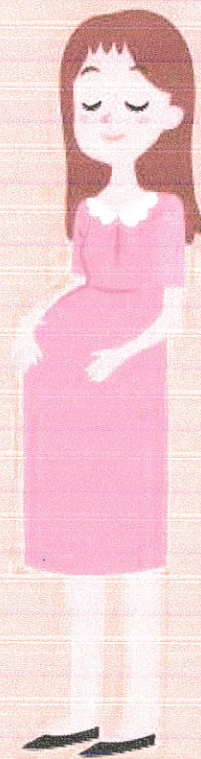
ชีวิตลูกอยู่ในมือแม่

ซ้อนมอเตอร์ไซด์
หรือเดินทางไกล

ยืนนาน ทำงานหนัก
พักผ่อนไม่พอ

กลั้นปัสสาวะ

ระวังการมีเพศสัมพันธ์

1 วัน ก็มีความหมายต่อ
พัฒนาการของปอด หัวใจ และสมอง

อันตรายจากการคลอดก่อนกำหนด

ผลกระทบต่อแม่

ซึมเศร้า

ผลกระทบต่อลูก

สมอง

ยังทำงานไม่สมบูรณ์

หายใจลำบาก

ขาดออกซิเจน

หยุดหายใจ

เลือดออก
ในโพรงสมอง

สัญญาณเตือน คลอดก่อนกำหนด

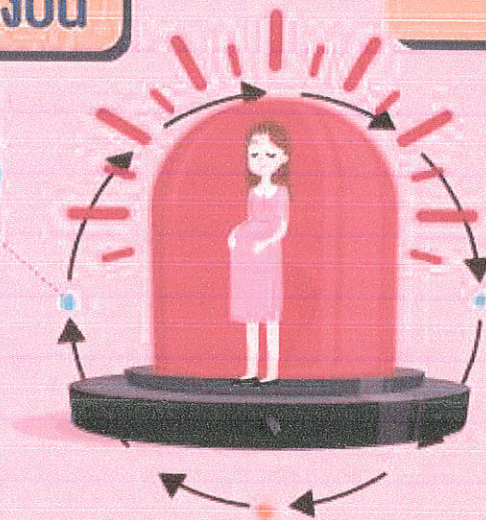
ต้องรีบไปพบหมอกันที

ท้องแข็ง ท้องป็น

ปวดบั้นเอว

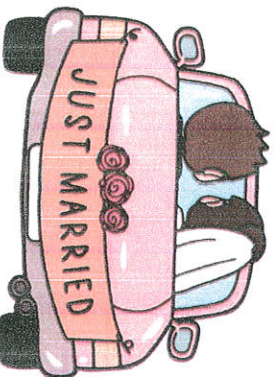
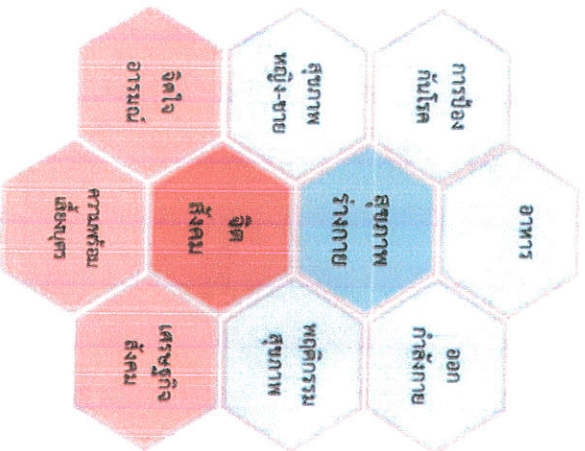
เจ็บหน่วงท้องน้อย

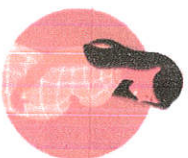
มีน้ำใส หรือเลือดออก
แม้ไม่เจ็บท้อง

เตรียมความพร้อมก่อนแต่งงาน

“ตรวจสุขภาพก่อนสมรส” เพื่อค้นหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เช่น เอดส์ วัณโรค หรือ โรคทางพันธุกรรมที่ถ่ายทอดจากพ่อ-แม่สู่ลูก เช่น โรคธาลัสซีเมีย ฯลฯ เป็นต้น

เตรียมความพร้อมก่อนตั้งครรภ์

1. อายุ ที่เหมาะสมควรช่วงอายุ 20 - 34 ปี

2. เตรียมร่างกายให้แข็งแรงเพื่อสุขภาพในท้อง

- กินอาหารให้ครบ 5 หมู่ โดยเฉพาะโปรตีน เนื้อสัตว์ ปลา นม ไข่ ถั่วแดง และธาตุเหล็ก
- ดูแลความสะอาดตัวร่างกาย
- พักผ่อนให้เพียงพอ นอนคลายความเครียด
- ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
- หลีกเลี่ยงการดื่มชาและกาแฟ
- ดื่มน้ำอย่างน้อย 8 แก้วต่อวัน
- ไปพบทันตแพทย์หากมีฟันผุ เหงือกอักเสบ
- งดวัคซีนป้องกันโรคหัดเยอรมัน สุกใส และไคโรด-19 ล่วงหน้า 3 เดือนก่อนตั้งครรภ์

เตรียมความพร้อมก่อนตั้งครรภ์ (ต่อ)

3. หลีกเลี่ยงสารเคมีหรือสิ่งแวดลอมที่ปนเปื้อนไม่สัมพันธ์ขนาด 2.5 ไมครอนในช่วงตั้งครรภ์ 3 เดือนแรก รวมถึงสารปรอท ตะกั่ว หรือทองแดง เพราะทำให้คลอดก่อนกำหนด การรบกวนทารกน้อย และความดันโลหิตสูง

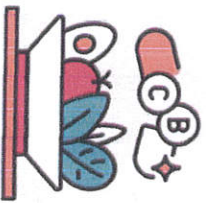
4. งดดื่มแอลกอฮอล์/ บุหรี่/ สารเสพติด
- งดแอลกอฮอล์ 1 เดือน ก่อนตั้งครรภ์
 - งดบุหรี่อย่างน้อย 3 เดือน ก่อนตั้งครรภ์
 - งดสารเสพติด ยาบ้าไม่ได้ทำให้คลอดง่าย แต่อาจทำให้แท้งบุตร

5. ควบคุมโรคประจำตัว โรคความดันโลหิตสูง เบาหวาน โรคซัด และโรคภัยเรื้อรัง ปักธุบแรงขยับและอาจทำให้คลอดก่อนกำหนด

เตรียมความพร้อม ก่อนตั้งครรภ์ (ต่อ)

- 6. กินอาหารและควบคุมน้ำหนักตามเกณฑ์
 - แม่ที่กินอาหารน้อย น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ สุกตัวเล็ก บางรายคลอดก่อนกำหนด
 - แม่ที่อ้วน หากควบคุมระดับน้ำตาลไม่ได้ อาจเป็นโรคเบาหวาน สุกตัวใหญ่ คลอดยาก

- 7. กินวิตามินเสริมเพื่อให้ลูกแข็งแรงกับยาเสริมธาตุเหล็กพร้อมโฟลิกเอซิค เพื่อป้องกันภาวะซีดและความพิการแต่กำเนิด เช่นปากแหว่ง เพดานโหว่ เป็นต้น

- 8. เปลี่ยนวิธีคุมกำเนิด 2-3 เดือน

หญิงตั้งครรภ์ที่มีรายได้น้อย หากมีความประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือ ให้ไปขี้นทะเบียน กับเทศบาลหรือ องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่

ช่องทางติดต่อ

หากมีข้อสงสัยเพิ่มเติมสามารถติดต่อได้ที่
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์
โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน หรือ
sw.สจ. ในพื้นที่ใกล้เคียง

สามารถดูคลิป
วิดีโอคลิปที่น่าสนใจได้ที่

“การเตรียมพร้อมคู่สมรส เพื่อป้องกันการคลอดก่อนกำหนด”
ผู้จัดทำ: นพ.กรรณจพงษ์ ธีรวิบูลย์ ส.นพ. ว.ศ.2565

โครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุกเพื่อป้องกัน
ภาวะคลอดก่อนกำหนด
โดย
กระทรวงมหาดไทย
คณะกรรมการอำนวยการโครงการเครือข่าย
สุขภาพระดับอำเภอและการเพื่อครอบครัวไทย
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
สยามมกุฎราชกุมาร

